

El gest inunda l'obra recent de

Carme Vidal

La pintora Carme Vidal ha decidit retrobar el seu paisatge de la infància per omplir l'atmosfera dels quadres que presenta a València a partir del pròxim dijous 9 de novembre. A la galeria "Alba Cabrera. Centre d'Art Contemporani" del carrer de Padilla podrem comprovar durant tot aquest mes l'evolució que han experimentat darrerament les obres de l'artista, ja que ella és conscient que transita per un moment vital de grans canvis.

Si el color havia estat el factor dominant dels llenços de Carme Vidal, ara trobem que la factura dels seus treballs està marcada per les incisions gestuals, uns grafismes de caire oriental dels quals ha desaparegut qualsevol rastre anecdòtic. Les dimensions de les pintures s'han allargassat, i els motius més pròxims, més viscuts i més sentits s'han apoderat de l'espai del quadre. És d'aquesta manera que naixen les sèries *La casa de l'àvia* i *Els xiprers*. Aquestes peces només podien haver nascut al mateix lloc on va viure els seus primers anys, a Alcossebre. El soroll i el vent de la mar veïna, les olors i l'ambient de la casa, les sensacions i el dolor d'alguns moments captius a la memòria. Tots aquests records han provocat un encontre amb allò viscut durant la infantesa, han pres vol i han deixat una petjada decisiva en els darrers treballs: "És un retorn evident als arrels, i en sóc conscient", assegura l'artista, que també reivindica la solitud com a necessitat per al temps de creació. "M'agrada estar sola; no sentir-me sola, però sí estar-ne". Segons Carme, és la solitud la que permet una relació molt més intensa amb la pintura, ja que ajuda a centrar-se en la creació.

El bodegó havia estat fins ara l'estrella de les temàtiques presents a la seua obra, encara que durant el temps de formació ja s'entenia que el paisatge podria revisar-se en qualsevol moment. Ha estat ara precisament que la casa de l'àvia i els xiprers ("recorde quan van plantar el xiprer, un arbre d'esperança, de benvinguda per als amics") han revifat les brases dels records: "l'arbre ha crescut i s'ha fet

gran". Carme assegura que la sèrie està viva, encara s'està gestant, i aquest és només un primer moment del procés. Desitja evocar una impressió del que sent, i pensa que el tema per ell mateix mai no ha estat essencial, sinó més bé la visió personal que se'n transmet. La casa familiar també ha pres força a partir de l'estima.

La força que obté ara mateix el gest ha apaivagat la rellevància que tenia anteriorment la composició del color, i amb aquesta nuesa de mitjans, pròxima a l'ascetisme oriental, Carme Vidal revela essències profundes i íntimes. El traç negre condensa un llenguatge subtil, una cadència gràfica que ens evoca no solament la calligrafia xinesa, sinó també l'alè d'alguns dels autors que a casa nostra han fet servir amb registres propis aquesta destresa, des de Tàpies fins a Hernández i Pijuan.

Aquest és un moment de veritable crisi personal que Carme ha volgut registrar als seus quadres, descobrint així el plaer d'exposar en grafismes tot allò que duia dins seu: "Em plantege moltes qüestions, i he estat capaç de canviar de repertori, de maneres i usos de pintar, a partir d'una sèrie de circumstàncies que m'han afectat profundament". Carme necessitava un canvi, i com si d'una cantant lírica es tractés, s'ha deixat seduir per aquelles peces que més s'acostaven a les seues vivències. És així com ha arrodonit uns quadres que copsen, sacsegen i estimulen en el seu sever despullament.

Les fonts. Potser aquest no és el millor moment per a la pintura, però sí per a les dones. Carme Vidal admira l'obra de l'anglo-libanesa Mona Ha-

Amb aquesta obra –la sèrie de *La casa de l'àvia* (dalt) i a la d'*Els xiprers* (dreta)– l'artista Carme Vidal experimenta nous canvis tot introduint-hi la temàtica del paisatge.

toum i de la franco-americana Louise Bourgeois. La tendència actual cap a les instal·lacions i l'esquema conceptual no descarta, però, el paper exemplar que sempre ha jugat i continuarà mantenint la tècnica de la pintura. En qualsevol cas, els problemes de les dones estan presents a totes tres autores: els elements de la casa, els espais interiors -que estan interioritzats, a més-, la vida a la llar, ... Es tracta d'esquemes que estan relatats clarament a les obres realitzades per artistes dones. Dones que es dediquen a l'art i que transmeten, per tant, una mirada pròpia, una peculiar manera de sentir. Fet i fet, una condició de gènere que comporta un autèntic món interior. El dolor és, també, un rastre a seguir en els seus plantejaments plàstics.

Les fonts de Carme Vidal són, com ella mateixa reclama, tant els pintors del moviment cubista com els mestres Matisse i Rothko. Potser aquests referents de la modernitat queden un tant lluny, tenint en compte la tendència cap a les instal·lacions i les tecnologies. Però és de Rothko d'on beu bàsicament el pinzell de Carme, i en la intensitat quasi ascètica dels últims treballs queda patent el mestratge del pintor nord-americà. La desolació i l'opressió s'afegeixen així a la veu de dona que tant la caracteritza.

Carme Vidal necessitava un canvi, i és en aquest moment de crisi que

ha optat per reivindicar les essències: "A vegades l'exercici de la pintura pot convertir-se en una autèntica teràpia". Al seu estudi d'Alcossebre han nascut aquestes pintures, i no podien haver-se gestat a cap altre lloc. Així ho vol constatar ella, que ha viscut a Barcelona, a Santander i a València. Persona avesada als trasllats, no oculta que li provoca un cert esglai el canvi de segle, ja que hi intueix un veritable trencament que pot agreujar qüestions tan inquietants com la preservació de l'entorn o el respecte a la natura. És degut a la fragilitat de l'equilibri que considera necessari conscienciar les persones per evitar els desastres als quals ens poden abocar la globalització o l'excés de confiança en la tecnologia.

Amb tot, aquesta professora d'Educació artística de la Universitat de València, preocupada pels moviments reivindicatius i participa activa de mostres tan significades com *Solidaris amb Sierra Leone* o *Cabanyal Portes Obertes*, aquesta pintora que ha mudat dels intensos blaus i violetes cap als verds i ocre apaiavagats, es declara partidària de buscar la part positiva de les situacions, de les coses i de les persones. Potser per això remarca generosament: "No tinc cap necessitat de parlar malament de ningú".

Ricard Huerta

